

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoPr/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112226330
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4112226330.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobkyne: J.. G. H. R..., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Za F. XX, zastúpená : JUDr. Rastislav Bajánek, advokát so sídlom Bratislava, Vajnorská 1, proti žalovanej: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, so sídlom Nitra, Tr. A. Hlinku 1, IČO: 00 157 716, zastúpená. Mgr. Michal Zeman, advokát, so sídlom Bratislava, Medená 18, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 16. júna 2017 č. k. 7Cpr/4/2012-672, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti žalovanej, poskytnúť jej časť pracovnej odmeny, pretože nepracuje zo závažných dôvodov a jej pracovný pomer stále trvá (spor o neplatnosť výpovede nie je skončený). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 325 ods. 1, 2 písm. a), § 328 ods. 1 CSP (Civilného sporového poriadku) konštatujúc, že žalobkyňa sa žalobou vo veci samej podanej na súde prvej inštancie dňa 08.08.2012 domáha voči žalovanej určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou. V priebehu tohto konania sa žalobkyňa návrhom zo dňa 21.11.2016 v znení jeho doplnenia zo dňa 22.05.2017 (v poradí druhým návrhom) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť vyplatiť jej sumu 4.761 eura, do 3 dní od doručenia rozhodnutia, ktorá predstavuje 6 mesačných plátov a zároveň povinnosť platiť jej mzdu vo výške 793,50 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že jej pracovný pomer naďalej trvá v zmysle § 79 ods. 1 Zák. práce a poukázala na svoju zlú sociálnu situáciu, ako aj na snahu nájsť si zamestnanie adekvátne jej špecializácii, ktoré sa jej napriek aktivitám nedarí získať. V dôvodoch ďalej uviedol, že o tomto návrhu žalobkyne rozhodol uznesením zo dňa 29.11.2016 č.k. 7Cpr/4/2012-600 tak, že konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 329 ods. 3 CSP, pretože vo veci nariadenia neodkladného opatrenia už súd rozhodol uznesením č.k. 7Cpr/4/2012-356 zo dňa 04.01.2016 a od tohto rozhodnutia nenastala zmena skutkových okolností významných pre rozhodnutie, pretože nebolo v spore o veci samej rozhodnuté o tom, či pracovný pomer žalobkyne trvá. Žalobkyňa proti tomuto uzneseniu podala odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 14. marca 2017 č. k. 7CoPr/1/2017- 622 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie procesných podmienok pre zastavenie konania s tým, že z hľadiska podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. a) CSP podmienka sporu o trvanie pracovného pomeru bola v tomto prípade splnená. V nadväznosti na uvedené uložil súdu prvej inštancie povinnosť zaberat' sa splnením druhej podmienky navrhovaného neodkladného opatrenia a to existenciou závažných dôvodov, pre ktoré žalobkyňa nepracuje a až následne po ustálení či žalobkyňa preukáže splnenie zákonných podmienok

pre nariadenie neodkladného opatrenia, opätovne o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne.

2. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom rozhodol napadnutým uznesením tak, že návrh zamietol s odôvodnením, že žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla a ani nepreukázala také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu bezodkladne upraviť pomery. Žalobkyňou predložené listiny k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 21.11.2016 nepovažoval za také, ktoré by hodnoverne osvedčovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov ani existenciu závažných dôvodov, ktoré by žalobkyňi bránili v tom, aby pracovala. Pokiaľ išlo o listiny žalobkyne k doplneniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 22.05.2017, súd tieto nepovažoval za dostatočné z hľadiska osvedčenia skutočností, odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie nemal za dostatočne a hodnoverne osvedčené, že závažným dôvodom, pre ktorý žalobkyňa nepracuje, je jej negatívny zdravotný stav, prípadne objektívny nedostatok pracovných príležitostí. Súd tiež poukázal na to, že žalobkyňa dostatočne nepreukázala skutočnosť, že nemá možnosť kompenzovať hmotný deficit iným príjmom podľa osobitných predpisov, prípadne, že nemá nárok na sociálne dávky, a to aj napriek tomu, že sama v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza, že na sociálne dávky podľa príslušných úradov nemá nárok, lebo jej manžel má obchodnú spoločnosť (č.l. 574 spisu), ktorú skutočnosť nijakým spôsobom nepreukázala. Súd preto nemal z obsahu spisu ako ani z návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a existenciu závažných dôvodov, pre ktoré žalobkyňa nepracuje.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a vyhovieť jej návrhu alebo napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť na nové rozhodnutie. Namietala, že súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a skutkový stav a prijal zjednodušený právny názor a rozhodnutie má aj iné vady. Poukázala na to, že súd nezohľadnil jej diskriminačný vek 54 rokov na trhu práce a jej úzko špeciálne vzdelanie, ktoré vyvolal žalovaný svojimi požiadavkami na vzdelanie všetkých učiteľov katedry hudby. Predložila aj ďalšie závažné dôkazy o jej zlej finančnej sociálnej situácii, keď už je prakticky pred osobným bankrotom, a to upomienky vrátane predžalobných a zamietnutia ďalších úverov. Poukázala aj na to, že si od augusta 2012 (t.j. od výpovede zo zamestnania) hľadala systematicky prácu v rámci profesií súvisiacich s jej odbornou špecializáciou. Keďže tu nenachádzala voľné pracovné miesta, rozšírila okruh svojho pracovného záujmu aj o iné profesie. Napriek tomu do dnešného dňa sa jej nepodarilo zamestnať sa. Je toho názoru, že v zmysle § 79 ods. 1 ZP jej pracovný pomer naďalej trvá pre účely neodkladného opatrenia a preukázala, že nepracuje zo závažných dôvodov (objektívne prekážky, situácia na pracovnom trhu pre 54-ročnú hudobnú vedkyňu, neustále odmietanie zmiernu zo strany zamestnávateľa, zdravotný stav a odkázanosti jej dcéry na matku v mieste bydliska).

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len "CSP") preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. a) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Navrhovateľ musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Pred nariadením neodkladného opatrenia tak súd v celkovom kontexte požadovanej ochrany posudzuje, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), či navrhovaným

neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzenia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

9. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. a) CSP umožňuje nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorého obsahom je poskytovanie aspoň časti pracovnej odmeny, ktoré neodkladné opatrenie možno nariadiť iba na návrh zamestnanca alebo bývalého zamestnanca, a to aj pred začatím konania. Dôvodom je úzka spojitosť so sporovým konaním, v ktorom sa rieši otázka trvania pracovného pomeru. Predpokladom je osvedčenie o tom, že spor o trvanie pracovného pomeru sa začal aspoň v hmotnoprávnej sfére strán sporu. Osvedčením toho môže byť preto aj list žalobcu adresovaný zamestnávateľovi, v ktorom mu oznamuje, že rozviazanie pracovného pomeru považuje za neplatné, začne súdny proces o určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, trvá na zamestnávaní a súčasne žiada o poskytovanie mzdy alebo odmeny za prácu. Kumulatívnym procesným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie toho, že zamestnanec (žalobca) zo závažných dôvodov nepracuje. Závažným dôvodom, pre ktorý navrhovateľ nepracuje, môže byť najmä negatívny zdravotný stav, objektívny nedostatok pracovných príležitostí a iné.

10. V prejednávanej veci sa žalobkyňa žalobou, doručenu súdu dňa 08.08.2012, domáhala určenia neplatnosti výpovede, ktorú jej dal žalovaný dňa 24. 04. 2012 z dôvodu, že sa nestala pre žalovaného nadbytočnou, pretože jej pracovné miesto nebolo zrušené. Žalobkyňa podala dňa 16.12.2015 (č.l. 342 spisu) prvý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil žalovanej povinnosť vyplatiť jej sumu 2.380,50 eura a uložil jej povinnosť platiť jej mzdu vo výške 793,50 eura mesačne, vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 15.1.2016. Tento návrh odôvodnila tým, že jej finančná situácia sa konaním žalovaného zhoršila, neuhradil jej náhradu mzdy, na ktorú mala nárok z dôvodu neplatnosti prvej výpovede. Súd prvej inštancie o tomto návrhu na nariadenie neodkladného (predbežného) opatrenia rozhodol uznesením zo dňa 04.01.2016 č.k. 7Cpr/4/2015-356, právoplatným dňa 26.01.2016 tak, že ho zamietol. Splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného (predbežného) opatrenia posudzoval podľa ust. § 76 ods.1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (v tom čase platnom a účinnom právnom predpise).

11. Žalobkyňa po zamietnutí jej prvého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o poskytnutí pracovnej odmeny, podala dňa 24.11.2016 (č.l. 573 spisu) v poradí druhý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o poskytnutí pracovnej odmeny podľa § 325 ods. 2 písm. a) CSP a žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd uložil žalovanej vyplatiť jej sumu 4.761 eur, ktorá predstavuje 6 mesačných plátov a platiť jej mzdu vo výške 793,50 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V návrhu uviedla, že jej pracovný pomer aj naďalej trvá v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce a poukázala na svoju zlú sociálnu situáciu, ako aj na snahu nájsť si zamestnanie adekvátne jej špecializácii, ktoré sa jej napriek aktivitám nedarí získať. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie o tomto jej (v poradí druhom) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci, za ktorú považoval svoje predchádzajúce uznesenie č.k. 7 Cpr 4/2012-356 zo dňa 04.01.2016, ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia právoplatne zamietol. V dôvodoch uviedol, že od zamietajúceho rozhodnutia nenastala zmena skutkových okolností významných pre rozhodnutie o druhom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ešte nebolo vo veci samej rozhodnuté o tom, či jej pracovný pomer trvá, v dôsledku čoho uznesenie zo dňa 04.01.2016 č.k. 7 Cpr 4/2012-356 zakladá prekážku rozhodnutej veci v zmysle ust. § 329 ods.3 CSP, čo má za následok zastavenie konania podľa § 161 ods. 2 CSP. Na základe podaného odvolania zo strany žalobkyne, Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 14. marca 2017 č. k. 7CoPr/1/2017-622 tak, že zastavujúce uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného zistenia podmienok pre posúdenie prekážky res iudicata, pretože sa nevysporiadal s tým, či ide o identické návrhy vzhľadom na zmenu procesného predpisu upravujúceho podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 2 písm. c) CSP). Zároveň konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil splnenie podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. a) CSP že nebola splnená podmienka trvania pracovného pomeru, ktorá zakladá nárok na poskytnutie pracovnej odmeny. Odvolací súd vyslovil právny názor, že práve prebiehajúci súdny spor o neplatnosť skončenia pracovného pomeru je splnením podmienky trvania pracovného pomeru v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. C) CSP. V ďalšom konaní uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa splnením druhej zákonnej podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a to je existencia závažných dôvodov, pre ktoré žalobkyňa nepracuje. Následne súd prvej inštancie rozhodol o návrhu žalobkyne na nariadenie

neodkladného opatrenia napadnutým uznesením č.k. 7Cpr/4/2012-672 zo dňa 16.6.2017 tak, že jej návrh zamietol.

12. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalobkyne dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, ako aj existenciu závažných dôvodov, ktoré by žalobkyňu bránili v tom, aby pracovala, a to po posúdení žalobkyňou predložených listín. Žalobkyňa s podaním odvolania predložila listiny, a to potvrdenie ÚPSVaR Nitra o tom, že je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.8.2012, že nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 417/2013 Z.z., ako aj upomienky z Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. o nedoplatku na jej úverovej zmluve. Uvedené listiny nepostačujú na prijatie záveru, že žalobkyňa nepracuje zo závažných dôvodov. Žalobkyňa tvrdí, že nepracuje z objektívnych dôvodov, nakoľko na trhu práce v jej profesii (resp. obdobnej profesii) nie je dostatok voľných miest. Žalobkyňa však ničím nepreukázala, že sa nemôže zamestnať vôbec, preukazuje len to, že sa nemôže zamestnať vo svojom odbore, ale pre splnenie podmienky preukázania, že nepracuje zo závažných dôvodov, to nestačí, musí si hľadať zamestnanie aj v inej oblasti. Ako už bolo uvedené vyššie, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade žalovaného ako verejnoprávnej inštitúcie však nie je obava, že exekúcia bude ohrozená. Preto u žalobkyne možno skúmať len naliehavosť bezodkladne upraviť pomery medzi stranami. Zo spisu vyplýva, že súdne konanie prebieha už takmer 5 rokov a práve veľký časový odstup odo dňa podania žaloby až po podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vylučuje takúto naliehavosť. Sociálny status žalobkyne je nemenný už niekoľko rokov, nájsť zamestnanie v jej špecifickom odbore je síce problematické ale iné zamestnanie si nehľadala. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade preto absentuje požiadavka bezodkladnej potreby upraviť pomery strán. Nakoniec odvolací súd poukazuje aj na to, že samotné konanie podľa výsledkov posledného pojednávania sa javí byť pred skončením dokazovania a rozhodnutím vo veci samej, čo je ďalším dôvodom, že nie je daná bezodkladná potreba upraviť pomery strán do skončenia tohto konania, keďže práve rozhodnutie vo veci samej je pre obe sporové strany zásadné.

13. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje aj na to, že ochrana, ktorú má poskytnúť neodkladné opatrenie je dočasná, provizórna a v prípade, ak zamestnanec nebude v spore úspešný, je povinný vrátiť zamestnávateľovi to, čo mu bolo vyplácané na základe neodkladného opatrenia. Navyše v danom prípade by žalobkyňu mal patriť nárok na náhradu mzdy len za 9 mesiacov (§ 79 ods. 2 Zákonníka práce účinný od 1.9.2011 do 31.12.2012). Z uvedeného preto vyplýva požiadavka, že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, čo by u žalobkyne nebolo splnené, keďže svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala jednak zaplatenie sumy 4.761 eura, ktorá predstavuje 6 mesačných plátov, ale aj platenie mzdy vo výške 793,50 eur mesačne, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že v prípade neúspechu žalobkyne v konaní by došlo práve k vytvoreniu nenávratného stavu, keď by žalobkyňa s poukazom na jej dlhodobú nezamestnanosť nebola schopná žalovanému zamestnávateľovi vrátiť poskytnuté finančné prostriedky.

14. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, a preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).